

Per Thomas Kuhmunen
Borkamo
8255 RØKLAND

Saksb.: Øyvind Skogstad
e-post: fmnooys@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 68
Vår ref: 2017/3080
Deres ref:
Vår dato: 07.06.2017
Deres dato: 01.06.2017
Arkivkode: 434.11

Avslag på søknad om skadefelling av kongeørn - Per Thomas Kuhmunen - Saltfjellet reinbeitedistrikt

Fylkesmannen viser til søknad av 01.06.2017 fra Per Thomas Kuhmunen om tillatelse til skadefelling av inntil to kongeørner i kalvingslandet. Vi viser også til telefonsamtaler med Kuhmunen om denne saken de siste dagene.

Vedtak

Fylkesmannen avslår søknad fra Per Thomas Kuhmunen om tillatelse til skadefelling av kongeørn.

Lovgrunnlaget

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 12, jf. §§ 1 og 3.

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning."

Rovviltforskriftens § 12 om skadefelling av ørn:

"Fylkesmannen kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer, jf. viltlovens § 14. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes vilkår til fellingstillatelsen"

I kommentarene til § 12 i rovviltforskriften står det videre:

"For felling av kongeørn er det et vilkår at andre tiltak for å forebygge skade er utprøvd i rimelig utstrekning. Kongeørn opptrer som skadevolder i mer avgrensede tidsperioder enn de andre artene, og skader kan ofte forebygges gjennom enklere tiltak. Fellingstillatelser kan gis for å stoppe en pågående skadesituasjon, men det tillates ikke felling utelukkende for å forhindre fremtidige skader som for de andre artene. Fylkesmannen kan derfor gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer som volder skade. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at etablerte par eller voksenfugler skal være unntatt og at felling

foretas av nærmere bestemte personer. Felling kan iverksettes uten hensyn til fredning, men skal følge bestemmelsene om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av villloven.”

Søknaden

I søknaden er det opplyst at størstedelen av flokken går relativt samlet i områdene rundt Lurfjellhytta og Mangevatn. Dette er en endring fra tidligere to år da søker kom med rein flyttende fra sør og holdt flokken mer samlet. I år ble reinen sluppet i Hogndal etter transport fra vinterbeite, og har beitet seg opp mot Lurfjellet. Dette sammen med en sein vår, har ført til at de må la reinen spre seg i området og at de ikke kan trykke for hardt på sørover i fjellet. På grunn av dette har det ikke vært mulig å kjøre inn i reinflokken med fare for å sette rein på drift sørover. Tilsynet har derfor bestått i kantgjetning og bruk av kikkert. Det er i søknaden opplyst at de har sett ørn drepe/skade kalv, og at noen kadaver på den måten er funnet. Det observeres også simler som har mistet kalven sin, uten at det har vært mulig å kjøre inn i flokken for å lete etter kadaver. Kuhmunen opplyser at han daglig observerer 3-4 kongeørner som hele tiden oppholder seg inne i flokken. Da flokken er ganske samlet på det som er av barmark, så behøver ikke ørnene å fly lange avstander for å angripe kalv. De flyr bare korte avstander mellom bakker/kuler og er også midt inne mellom kalvende simler og springer/går. Dette ser ut til å være en måte å skremme simlene vekk fra kalvene.

Kuhmunen søker om å kunne få felle ørn som de til stadighet ser at angriper rein. Det vises til at dette ser ut til å være ørner som er eksperter på å ta kalv, og at uttak av ørn i dette området også vil kunne ha en tapsreducerende effekt for sau på utmarksbeite til sommeren.

Registrerte tap

Per 7. juni er det i følge Rovbase registrert tre reinkalv påvist drept av kongeørn i det aktuelle området. Alle ble funnet i perioden 20.-25. mai.

Fylkesmannens vurdering

Kongeørn er ikke jaktbar, og adgangen til å gi skadefelling praktiseres svært restriktivt. I følge forskriftens § 12 kan det kun gis tillatelse til skadefelling i forbindelse med pågående skadesituasjoner, altså funn av ferske kadaver som er påvist drept av kongeørn. Det er registrert tre tap av kalv til kongeørn hos Per Thomas Kuhmunen.

Det framgår av rovviltforskriften at det kun kan gis tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein. I lys av den svært restriktive praktiseringen av skadefellingsordningen for kongeørn, vurderer Fylkesmannen at tre påviste tap til kongeørn ikke kan anses for å være vesentlig.

Kravet i forskriften om at en eventuell skadefellingstillatelse skal knyttes til enkeltindivider er ofte utfordrende, da det gjerne kan være flere kongeørner i et område. Fylkesmannen vurderer at det ikke er tilstrekkelig å vise til at felling kan rettes mot kongeørn som observeres i beiteområdet.

Dersom tapene skjer innenfor et etablert kongeørn-revir, er det mulig at det er et voksent kongeørnpar som forårsaker tapene. Dersom tapene skjer i områder som i mindre grad benyttes av et revirhevdende par, kan det gjerne være ungfugl som oppholder seg i området i en kortere periode og forårsaker tap. Det er kjente hekkelokaliteter innenfor forholdsvis kort avstand til det aktuelle området. Vi har per i dag ikke oppdatert status for disse lokalitetene i 2017, men det ikke kan utelukkes at kongeørn i området hører til hekkende par. Dette innebærer at hensynet til prinsippet om yngletidsfredning også må vurderes i forbindelse

med skadefelling. Det er betydelig større terskel for å tillate skadefelling av hekkende kongeørner, enn av ungfugler.

Konklusjon

Etter en totalvurdering finner Fylkesmannen i Nordland det riktig å avslå søknad om skadefelling av kongeørn. Avslaget begrunnes med begrenset skadeomfang og at det er vanskelig å sannsynliggjøre at det er ett konkret individ som forårsaker størst skade. Det legges også vekt på at det kan være individer fra hekkende par i området.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi:

Foreningen Våre Rovdyr (e-post)
Hattfjelldal kommune (e-post)
Miljødirektoratet (Miljøvedtaksregisteret)
Nordland bonde- og småbrukarlag (e-post)
Nordland Bondelag (e-post)
Nordland reindriftssamers fylkeslag (e-post)
Nordland sau og geit (e-post)
Norges Naturvernforbund – Nordland (e-post)
Norsk Ornitologisk Forening (e-post)
Saltfjellet reinbeitedistrikt (e-post)
Statens naturoppsyn i Nordland (e-post)